

Kıbrıs Türk Ticaret Odası
Turkish Cyprus Chamber of Commerce

OCAK / 2021

Ekonomi

Bu gazete Kıbrıs Türk Ticaret Odası yayınıdır

Ücretsizdir

SİYASİ ZAFERLER
EKONOMİK ZAFERLERLE
TAÇLANDIRILMAZSA
BİR MANA İFADE ETMEZ

B. Akdoğan

TURİZM EĞİTİM VE İNŞAAT SEKTÖRLERİNİ CANLANDIRACAĞIZ

» Bütçemizde şu an itibariyle yaklaşık 3,5 milyon gibi bir açık vardır. Anavatan Türkiye Cumhuriyeti'yle imzalayacağımız mali işbirliği protokolü sayesinde bu açığı ortadan kaldırmak için her türlü şartı zorlayacağız.

Ersan SANER (Başbakan)

**Ticaret Odası'ndan
tablet bağışı**

Kıbrıs Türk Ticaret Odası "Perşembe Sohbetleri" toplantısı gerçekleştirildi. Derviş Kemal Deniz'in konuk olduğu toplantıda, pandemi sürecinde ekonomideki etkiler ve alınabilir önlemler değerlendirildi.

AYIN KONUSU

Mehmet Kader

2021 Yılı Bütçesi nasıl olmalı ?

Bu sorunun yanıtı her KKTC vatandaşı tarafından farklı yanıtlanabilir ama meclisin görevi bütçeye fiilen gelir hanesine ödeme yapan ÖZEL sektörü canlı tutmak olmalıdır.

Her yıl bütçenin büyük bir oranı maaşlara ve ek mesailere ayrıldı denilerek aynı şikayet yapılmaktadır. Devletin kamu personeli üzerinde vergi girdisi de fiiktir. Kamuda tasarruf adına işten durdurma olmadığından emekli olanın yerine personel alınmama yöntemi uygulanmaktadır. Fakat bu da devletin gelirlerinin tahsil edildiği dairelerde hizmetlerin aksamasına sebebiyet vermektedir. Personel alımları yerine **mevcut geçici kadrolar bakanlıklar arasında kaydırılmalıdır**. Kamuda istihdamlar genellikle hatalı yapılmaktadır. Her ne hikmet ise memur alımları vatandaşa hizmet veren dairelere değil sırf masa başında iş yapmayan bugün git yarın gel diyen bölümlerde istihdam edilmektedir. Canla başla çalışan, görevini layıkıyla yerine getiren diğer kamu görevlileri ise bu manzara karşısında motive düşüklüğü, haksızlığa maruz kalmaktadır. Bu kadar küçük bir ülkede Bütçe görüşmelerinde bu husus Meclis alt komitesine gelen kamu görevlilerine bütçe yasasının A,B,C,D Cetvelleri sorularak izahat alınarak Bütçede gerekli tadilatlar yapılmalıdır. Kamu yönetiminde verimlilik hususunda bilinen eksiklik ilave personel alımı ile değil personelin eğitimi ile gerçekleştirilmelidir. Ülkemizdeki üniversitelerden bu hizmet içi eğitimlerin yapılması kolaylıkla sağlanabilir. Temennimiz, tüm bakanlıklar için ayrılan bütçenin denetlenebilir şekilde yönetilmesinin sağlanması (örneğin günü geçmiş ilaç ambarı yerine vatandaşın ihtiyacı olan ilaç alımı) ve ihale sisteminin daha şeffaf bir şekilde, gerekli tasarrufun sağlandığı yöntemler kullanılmalıdır. Bütçe tahmini Gelir ve Gider ihtiva etmekte olup, 2020 yılında baş gösteren pandemi nedeni ile kimsenin ön görmediği global bir durgunluk yaşanmıştır. Bu olağan üstü koşullarda vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına cevap verecek Bütçenin bir an önce yasallaşması temennisinde bulunurken, **özel sektörün nabzını tutan Ekonomik Örgütlerin sesine kulak verecek bir siyaset ümit etmekteyiz**. Aksi halde ekonomik aklın dışında gelir artırıcı taleplerle, serbest piyasa ekonomisine müdahalelerle özel sektörün önünün tıkanması 2'nci pandemiyi yaratır. Bütçe açığı ise tasarrufa gidilerek (ek tahsisatlar kalemi, temsil, ağırlama giderleri, yurt dışı seyahat giderleri) ve gerekirse borçlanılarak kapatılmalıdır. Türkiye'den gelen kaynağın 'Biz kendi kendimize yeteriz' sloganı ile küçük görülmesine hayret etmekteyim. Altyapı yatırımlarına devam edilmeli ve atıl duran devlet varlıkları da değerlendirilmeli, **imara kapatılan mülkler planlama yapılarak ekonomiye kazandırılmalıdır**. İmar ve tapu işlemlerinde yapılacak açılımlar ve hızlandırmalar Tapu - Devlet, Belediye gelirlerine de yansımakta olduğu unutulmamalıdır. **Ülkemizi pahalılaştıran gümrük uygulamaların gözden geçirilmesi, vardiya usulü çalışması önemlidir**. Yerli işletmelerimizin önü açılmalıdır; haksız rekabetten de korunması elzemdir. Büyük işletmeler, yurt dışı kaynaklı işletmeler çeşitli muafiyetlerle ve istisnalar ile desteklenirken, ülkemizin kaynaklarının bedelsiz veya teşvikli kullanılmalrı analiz edilmelidir. 2021 yılında yalnız devlet değil, işletmelerin, bireylerin de kendi bütçesine uygun davranması, iyi analiz yapması gereken bir yıl olacağı şimdiden belli olmuştur. **Ekonomi ve sağlık beraber hareket etmelidir**. Öğrencilerin adımıza gelişlerinin, Güney-Kuzey geçişlerin açılması ile ilgili kararların dikkatle ve zamanı geldiğinde alınması zaruridir, ekonomik olarak da doğru olandır. Özel sektörün direkt olarak desteklediği bir bütçeyi, daha yeşil bir devleti (Boş odalarda klimaların, lambaların yanmadığı) ama yine de gelir artışı isterse çevreyi kirletenden aldığı, yollarımızın, limanlarımızın adımıza yakışır şekilde olduğu, bir belediyenin personel maaşı ödeyemediği bir diğerinin ise devletin sağladığı imkanların (İmar vs), gelir bolluğundan yağmur yağarken çimen suladığı tezatlıkların son bulduğu bir dönemi arzu ederiz.

TURİZM, EĞİTİM VE İNŞAAT SEKTÖRLERİNİ CANLANDIRACAĞIZ

Ersan SANER (Başbakan)

2020 yılında yaşanan ekonomik çöküşün etkilerini 2021 yılında görüleceği aşikardır. Bu bağlamda özellik iş insanlarının devam eden ekonomik sorunları karşısında yeni kurulan hükümet, 11 aylık süreçte nasıl bir yol izleyecek? 2021 yılında ekonomik olarak bizleri neler bekliyor?

Biz hükümeti çok zor şartlar altında kurduk. Hükümet kurma çalışmaları sırasında denenmedik hiçbir yöntem bırakmadık. Tüm siyasi partilere eşit mesafede durarak ve tüm siyasi partilerin hassasiyetlerini anlayarak yolumuza devam ettik. Şu an itibariyle bir azınlık hükümeti olarak Ekim 2021 yılında ve erken seçim koşuluyla hükümetimizi kurarak güvenoyumuzu aldık. Ülkenin ekonomik olarak temel gelir kaynağını sağladığı 3 değişik sektör vardır. Bunlardan birisi Turizm, diğeri yükseköğretim, üçüncüsü ise tarım ürünlerimizdir. Son yıllarda inşaat sektörünün etkin bir şekilde tarım

sektörünün de önünde bir liderlik yaptığını görmekteyiz. Bu bağlamda bütçemizi meclise gönderip, geçireceğiz. Bütçemizde şu an itibariyle yaklaşık 3,5 milyon gibi bir açığı olduğudur. Anavatan Türkiye Cumhuriyeti'yle imzalayacağımız mali işbirliği protokolü sayesinde bu açığı ortadan kaldırmak için her türlü şartları zorlayacağız. Bu bağlamda esas gelir kaynaklarımız olan turizm, eğitim ve inşaat sektörlerinin canlandırarak ülkedeki yerel işgücünün artırılması, ekonomik çarkların dönmesi, çalışma yaşamının düzenlenmesi ve iş hayatının rahat ettirebilme adına birtakım projeler öngörmekteyiz. Dünyayı çok ciddi bir şekilde etkileyen Covid-19, bütün dünya ekonomisinin daraldığını da göz önünde bulundurarak ülkemizin ekonomisinin de zarar gördüğünü görmekteyiz. Fakat göreceli olarak diğer ülkelere göre KKTC tanınmamış olsa dahi, sağlıkta ortaya koyduğu performans, dünyada takdir edilebilecek

bir noktadadır. Çünkü dünyadaki Covid-19 sürecini en iyi atlatan ülke konumundayız. Bu da bizim genel olarak enfekte olan insan sayısı ile hayatını kaybeden insan oranı binde iki buçuk bir oranla dünyada en az hayat kaybeden ülke olarak başrol oynamaktayız. Şu anda bu veriler Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'yle mukayese edildiğinde 1 haftalık süreçte Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nde enfekte olan insan sayısı 13 binlerden 17 bine ulaşmışsa, hayatını kaybeden sayısı 1 haftada 70'den 87'lere gelmişse eğer, bizimse Covid-19 başladığı Mart 2019'dan bugüne sadece 6 kaybımız var ise; bu, dünyada KKTC'nin rekabet üstünlüğü ve saydığım 3 temel girdi kaynağı sağladığımız sektörlerde faydalanmak isteyen yabancı yatırımlar için çok ciddi bir avantajdır. Şu anki hedefimiz; dünyada aşılama kampanyalarının da hız alacağı bugünlerde öncelikle hükümetteki ilgili bakan arkadaşlarımızla yaptığımız görüşmelerde, aşı kartına sahip insanların ülkemizi ziyaret etmeleri noktasında bugünlerde bir çağrı yapılması yönünde birtakım çalışmalar başlatmış durumdayız. Öte yandan anavatan Türkiye Cumhuriyeti'nden elde edeceğimiz aşılama da insanlarımızın 3'teki 2'sini önceliklere göre kategorize ederek ülkemizde aşılama seferberliğini başlatarak ekonominin önünü açmak için çalışmalarımızı yönlendireceğiz. Tüm bunların içerisinde de değişik ülkelerden, ülkemizde konut sahibi olan veyahut konut almak isteyen insanların karantina koşullarını tamamlamak üzere minimum 3 ay veya üzerinde "nasıl konaklayabilirler?" noktasında bakanlar kurulunun bakan listeleri okunduğu gün olan 10'ndan hemen ertesi günü yani ayın 11'nin sabahında 6 bakanımız ve PGM katılımıyla çalışmalarımız olmuştur. Şu anda fizibilite raporu hazırlıyoruz ve çıkacak sonuca göre, gerekli değerlendirmeleri yapıp ekonominin önünü bu şekilde açmayı planlıyoruz.

Bütçe açığının olduğundan bahsettiniz. Bu açığın ne kadar sürede kapanacağını öngörüyorsunuz?

2020 yılı için maliyenin öngörmüş olduğu tüm gelirlerimiz %1-2 farkla gerçekleşmiş bulunmaktadır. Bu da bizlere tahminlerin tuttuğunu göstermektedir. Demek ki KKTC'de yerinde ve zamanında almış olduğumuz doğru kararlarla, kendi ekonomimizi şekillendirme yönünde ciddi avantaja sahibiz demektir. 2021 yılında da bunu devam ettirme zorunluluğumuz var. Ancak hem çalışma yaşamının iyileştirilmesi hem de iş insanlarının kredi vb. imkanlara veyahut devlet dairelerinde veya devletin çalışmaları sırasında birtakım işlere zaman harcamadan ulaşması için gerekli olan düzenlemeler tarafımızca yapılacaktır. Bunun için en önemli proje olarak gördüğümüz; e-devlet projesinin hayata geçmesi için 10 aylık süre, kısa bir süre olarak görülse de biz elimizden gelen tüm çalışmalarımızı yapacağımızı ve e-devlete geçeceğimizi tahmin ediyorum.

Süreç içerisinde tamamen kapanma söz konusu olabilir mi?

Bütün düşüncelerimiz herhangi bir kapanmanın olmaması yönündedir. Bu avantajda sağlık çalışanları sayesinde yaşanmıştır. Bu anlamda kendilerine yürekten teşekkür ediyorum. Öte yandan Ulusal Birlik Parti'sinin almış aldığı doğru kararlarla da olmuştur. Sağlıktan asla ödün vermeden ama ekonomiyi de ötelemeden, denge içerisinde süreci götürme zorunluluğundayız. Kapanma hayatımızı tehdit etmediği sürece, kapanmayı düşünmüyoruz. Yapılan son testlerle yerel bulaş sayısını düştüğünü de görmekteyiz.

Ülkenin ekonomik olarak temel gelir kaynağını sağladığı 3 değişik sektör vardır. Bunlardan birisi turizm, diğeri yükseköğrenim, üçüncüsü ise tarım ürünlerimizdir. Son yıllarda inşaat sektörünün etkin bir şekilde tarım sektörünün de önünde bir liderlik yaptığını görmekteyiz. Bu bağlamda bütçemizi meclise gönderip, geçireceğiz. Bütçemizde şu an itibariyle yaklaşık 3,5 milyon gibi bir açık vardır.

Brexit son mu ? Başlangıç mı?

Gözde Erkanat
(KTTO Ekonomi Uzmanı)

Brexit sürecinin tamamlanmasının ardından İngiltere ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki ticari ilişkinin geleceği merak konusu olmuştu. İngiltere Başbakanı Boris Johnson tarafından yapılan açıklamaya göre, AB ile İngiltere ticaretin devamlılığı için anlaşma imzalandı. Yeni anlaşmaya göre

iki ülke arasında menşe kurallarına uyan mallara gümrük vergisi ve kota uygulanmayacak. Taraflar arasında yeni bir serbest ticaret anlaşması yapılacak. Bu anlaşma, mal ve hizmet alımına ek olarak yatırım, ulaşım, vergi, rekabet, kamu desteği, veri güvenliği, balıkçılık, enerji ve sosyal güvenlik gibi konuları kapsayacak. Kurulacak bağlayıcı çözüm mekanizması ile, rekabetin adil ve eşit şartlarda gerçekleşmesini sağlayacak ve rekabeti engelleyici davranışları önleyecek. Ayrıca taraflar, çevreyi korumaya ve iklim değişikliği ile mücadeleye öncelik verecekler. İki taraf arasındaki yapıcı tutumun, uzun vadede yeni iş birliklerine zemin hazırlaması beklenmektedir. Öte yandan Türkiye ve AB arasında da Serbest Ticaret Anlaşması (STA) imzalandı. Anlaşmaya göre firmalar, rekabetçi oldukları sektörlerde kolay ve sorunsuz bir biçimde ihracat yapabilmelerini garanti altına alıyor. Krizi fırsata çevirmek için krizi iyi analiz et-

evlere, toplantı salonları video konferans uygulamalarına taşındı. Bu değişim 2020 yılını bazı girişimler için altın madenine çevirdi. 2011 yılında kurulan video konferans uygulaması ZOOM, pandemiden payını olumlu yönde aldı. O kadar büyük bir pay ki dünya devlerini geride bırakmasına sebep oldu. Ocak 2020'de piyasa değeri 20 milyar dolar iken, sene sonunda 130 milyar doları aştı. Bu süreçte ABD'li 4 büyük havayolu şirketinin toplam değerinin 102,2 milyar dolardan 51,8 milyar dolara düşmesi ve video konferans uygulaması ZOOM'un onlarca gözde girişimi geride bırakması dikkat çekti. Peki geride bıraktığımız yılda tüketici alışkanlıklarının değişmesinde büyük rol oynayan Çinli e-ticaret devi Alibaba ne yaptı? 1 dakika 8 saniye içerisinde 1 milyar dolar ciro yaptı. 11 Kasım'da duyurduğu, Bekarlar Günü' ne özel indirimler ile sadece 1 dakika 8 saniyede 1 milyar dolara ulaşırken günü 74 milyardan fazla ciro ile kapattı. Yıllık cirosu ise 300 milyar doları aşmış durumda. Değişen tüketici alışkanlıkları Türkiye'de de ilkleri yaşattı. Önceki yıllarda yemeksepeti.com'un 500 milyon doları aşan değerlendirme ile satılması hem takdir toplamış hem de Türkiye'den unicorn (değeri 1 milyar doları aşan şirket) çıkmaması beklentileri boşa çıkarmıştı. Türkiye e-ticaret sektörü 2020'de 'Peak' yaptı. Türk mobil oyun şirketi 'Peak Games' ABD'li oyun geliştirme şirketi 'Zynga' tarafından 1.8 milyar dolara satın alındı. Zynga tarihinin en büyük satın alımını yaparken, Türkiye'de de bir 'unicorn' doğarak yeni nesil ticaretteki beklentileri zirveye taşıdı. Özellikle pandemi dönemi tüketicilerin odak noktası haline gelen online mağazaların performansını küçümsemek haksızlık olur. 2020 yılının ilk 6 ayında Türkiye'de e-ticaretin genel ticarete oranı %14,2 oldu. 91,7 milyar lira değerinde işlem gerçekleşirken, bunun 83,3 milyar lirası yurt içi satışlar, 4,5 milyar lirası e-ithalat, 3,7 milyar lirası ise e-ihracat olarak gerçekleşti. Bu rakamlar küçük gibi görünse de aslında Türkiye, yeni nesil ticaretin temellerini atmış, yani hayatta kalmak için mevcut ticaret sistemini yeni ticarete adapte etmeye başlamış durumda. 2020 yılında dünya çapında perakende e-ticaret satışları 4,2 trilyon dolara ulaşmıştır. 2021 yılında 4,92 trilyon dolar, 2022 yılında 5,69 trilyon dolar ve 2023 yılında 6,54 trilyon dolarlık hacime ulaşması beklenirken, Lester C. Thurow'un 'Rekabet dünyasında 2 seçeneğiniz vardır. Kaybedebilirsiniz, ya da kazanmak istiyorsanız, değişirsiniz...' sözü geleceğe ulaşmak isteyen şirketlere pusula niteliğindedir. Bu veriler ışığında ülkemize de bakacak olursak, özellikle pandemi döneminde hayatımızdaki önemini artıran online bankalar, marketler ve mağazalar, bu süreçte tüketici alışkanlıklarını değiştirmeye odaklanmalı ve pandemi sonrası sanal platformlar üzerinden hizmet vermeye devam etmelidir. İlk başlarda karlı gibi görünmese de uzun vadede ticaret evrim geçirecek ve altyapısını oluşturmayan şirketler ileride daha da zorluk çekecektir. Ticaret boyut değiştirirken kamu ve özel sektör birlikte çalışmalı ve dünyadan geri kalmadan ölçeğimiz dahilinde bu değişimin bir parçası olmalıyız.

Kuzey Kıbrıs'ın önünde iki alternatif var. Birincisi Kuzey Kıbrıs'ın geçmiş yıllardaki İngiltere'ye ihracatı baz alınarak iki ülke arasında direkt ticaretin önünün açılması, ikincisi de Türkiye Cumhuriyeti üzerinden İngiltere'ye ihracatın önünün açılmasıdır.

mek gerekiyor. Kuzey Kıbrıs'ın önünde iki alternatif var. Birincisi Kuzey Kıbrıs'ın geçmiş yıllardaki İngiltere'ye ihracatı baz alınarak iki ülke arasında direkt ticaretin önünün açılması, ikincisi de Türkiye Cumhuriyeti üzerinden İngiltere'ye ihracatın önünün açılmasıdır. Bunlardan birini gerçekleştirebilmesi, ekonomik kalkınma için eşsiz fırsattır.

'Rekabet Dünyasında İki Seçeneğiniz Vardır. Kaybedebilirsiniz Ya Da Kazanmak İstiyorsanız, Değişirsiniz...' - Çevrim içi Dönüşüm

Devletler pandemi sürecini en az zararla atlattık için tedbirlerini artırırken, en iyimser senaryolarda eskiye dönüş için 3 yıla ihtiyaç duyduklarını söylüyorlar. Şirketler yılların emeğini kaybetme noktasına geldi. İşsizlik, borçlanmalar, pazar kayıpları, eğitimin devam edememesi... Peki 2020'de herkes mi kaybetti? Hayır. Koronavirüs dünya genelinde alışkanlıkların değişmesine sebep oldu. Ofisler

ŞENAL PLASTİK

Pet Kavanozlar

Yöresel lezzetlerimizi
en iyi şekilde saklamanıza
yardımcı oluyoruz...

Pet Şişeler

Bidonlar

Termik

FABRİKA MERKEZ

+90 392 365 46 00
+90 533 850 50 10
+90 392 365 42 44
info@senalplastik.com
OSB. L/Şa ana yolu üzeri/ M/Şa

LEFKOŞA ŞUBE

+90 392 225 38 43
+90 533 850 50 11
+90 392 227 51 19
OSB. 2. Cadde No:4 /
Lefkoşa

MAĞUSA TERMİNAL

+90 392 366 33 34
+90 392 365 42 44
Ayhan Niyazi Sk. Otobüs Terminal
Yanı Baykal / Gazimağusa

Senal Plastik

senalplastik

www.senalplastik.com

0533 850 50 10

KDV uygulamaları 31 Mart'a kadar uzatıldı

Maliye Bakanlığı koronavirüse karşı alınan tedbirlerin ekonomiyi ve halkı rahatlatmaya yönelik adımlar olduğunu duyurdu.

Maliye Bakanı Dursun Oğuz, taşıtlara uygulanan KDV oranı uygulamalarının, masaüstü, dizüstü bilgisayarlara sıfır KDV kararlarının uzatıldığını, kredi kartlarında asgari ödeme oranlarının yeniden düzenlendiğini, 100 milyon TL'lik kaynağın, Yerel İş Gücü İstihdamının Desteklenmesi Fonu'na ödenmek üzere katkı olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na aktarıldığını belirtti.

Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre Dursun Oğuz, koronavirüse karşı alınan "ekonomiyi rahatlatıcı tedbirlerin devamlılığını" duyurdu.

Salgından tüm dünyada olduğu gibi Kıbrıs Türk halkının ve sektörlerinin de olumsuz etkilendiğine dikkati çeken Bakan Oğuz, dün yılın son Bakanlar Kurulu toplantısında alınan bir takım kararların önemine dikkati çekti.

Maliye Bakanı Dursun Oğuz, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınından etkilenen halkın alım gücünün düştüğünü belirterek, bu bağlamda halkı rahatlatmak amacıyla atılan adımlarla ilgili bilgi verdi.

KDV'DEKİ UZATMA

Dursun Oğuz, Katma Değer Vergisi Yasası Oranlar tüzüğü kapsamında; zirai alanda kullanılan motorlu kara taşıtlarına yüzde 0, motor gücü 1600cc ve altında olan motorlu kara taşıtlara yüzde 5, motor gücü 1600cc üzerinde olan motorlu kara taşıtlarından yüzde 10 oranında KDV uygulamasının 31 Mart 2021 tarihine kadar uzatıldığını belirtti.

Oğuz, pandemi dolayısıyla özellikle öğrencilerin ihtiyaç duyduğu, masaüstü, dizüstü bilgisayarlar ile netbooklar ve tablet bilgisayarlarına sıfır KDV kararlarının yine 31 Mart 2021'e kadar uzatıldığını kaydetti.

"KREDİ KARTLARINDA ASGARİ ÖDEME ORANLARI..."

Banka Kartları ve Kredi Kartlarının Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar Tüzüğü'nde değişiklik yapıldığını söyleyen Oğuz, kredi kartlarında asgari ödeme oranlarının Ocak-Mart 2021 dönemleri için yüzde 1, Nisan-Haziran 2021 dönemleri için yüzde 5, Temmuz-Eylül 2021 dönemleri için yüzde 10 olarak yeniden düzenlendiğini açıkladı.

Oğuz, 100 milyon TL'lik kaynağın, Yerel İş Gücü İstihdamının Desteklenmesi Fonu'na ödenmek üzere katkı olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na aktarıldığını yineledi.

2021 Gümrük Harçları ve Ücretleri Hakkında

2021 Gümrük ve İstihsal (Harçlar ve Ücretler) (Oran ve Miktarları) Tüzüğü 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamdaki bazı harç ve ücretler aşağıda bilgimize sunulmaktadır.

Gözetim, Denetim ve Fazla Mesai Ücretleri

Gümrük Hizmetleri Sınıfından görevlendirilen her memur için: 120 TL saatte (eskisi: 108 TL)

Gümrük Muhafaza Hizmetleri sınıfından görevlendirilen her Muhafız için: 80 TL saatte (eskisi: 72 TL)

Gümrük ve Liman Bekçiliği Hizmetleri Sınıfından görevlendirilen her bekçi için: 80 TL saatte (eskisi: 72 TL)

Yukarıdaki Hizmet Sınıflarına girmeyen diğer memurlar için: 80 TL saatte (eskisi: 72 TL)

Ambar ve Antrepo Ücretleri

İthalde malların onanmış gümrük alan, sundurma ve ambarlarına alınmalarıyla, aşağıdaki ambar ücreti uygulanır:

(A) Malların ambara alınmalarının birinci gününden onuncu güne kadar her gün veya kısmı için: Malların brüt ağırlığının her 100 kilo veya kısmı için: 84 Kuruş (eskisi: 75 Kuruş)

(B) Malların ambara alınmalarının onuncu gününden sonra yirincinci güne kadar her gün veya kısmı için: Malların brüt ağırlığının her 100 kilo veya kısmı için: 1,68 TL (eskisi: 1,50 TL)

(C) Malların ambara alınmalarının yirincinci gününden sonra gelen her gün veya kısmı için: Malların brüt ağırlığının her 100 kilo veya kısmı için: 2,52 TL (eskisi: 2,25 TL)

Gümrük alan sundurma ve ambarlarında yasal olarak belirlenen süre içerisinde aranmayarak malların aktarıldığı Devlet Antreposunda aşağıdaki ambar ücretleri uygulanır.

Malların aktarılmalarından başlayarak her gün veya kısmı için ve malların brüt ağırlığının her 100 Kilo veya kısmı için: 3,36 TL (eskisi: 3TL)

Devlete ödenen harç ve pul ücretlerine %10 ile %105 oranları arasında zam yapıldı. Resmi Gazete'de yayımlanarak 1 Ocak 2021'den itibaren yürürlüğe sokuldu.

Zamli ücretler ve yapılan zam oranları şöyle:

SEYRÜSEFER HARÇLARI

Ağırlığı 1016 kilograma (kg) kadar olanlar (1016 kilogram dahil) Her bir kg. için 0.39'dan 0.43'e: %10.26

Ağırlığı 1017-1270 kilogram (kg) olanlar (1270 kilogram dahil) Her bir kg. için 0.68'den 0.75'e: %10.29

Ağırlığı 1271-1524 kilogram (kg) Her bir kg. için 1.68 olanlar (1524 kilogram dahil),1.88'e: %11.90

Ağırlığı 1524 kilogramdan (kg) yukarı Her bir kg. için 2.35'ten 2.63'e: %11.91

YURTTAŞLIĞA KABUL VE İKAMET HARÇLARI

Yurttaşlığa kabul harcı ise 1,115 TL'den 1,250 TL'ye: % 12.11

İkamet harcı 829 TL'den 930 TL'ye: %12.18

Bilgi Edinme Hakkı Yasası kapsamında

A4 fotokopi renkli her sayfa 1.50 TL'den, 2.65 TL'ye: %76.67

SİLAH RUHSATLARI

Tabanca veya tabanca tasarruf etme ruhsatı 1,055 TL'den, 1,180 TL'ye: %11.85

Ateşli Silah Ruhsatı 395 TL'den, 442 TL'ye: %11.90

Her Kayıt Belgesi 268 TL'den, 300 TL'ye: %11.94

EHLİYET HARÇLARI

Öğrenci ehliyeti sınavı 385 TL'den 430 TL'ye: %11.69

2 yıllık ehliyet için 384.90 TL'den 429.80 TL: %11.67

3 yıllık ehliyet için 514.70 TL'den 574.70 TL'ye: %11.66

5 yıllık ehliyet için 789.50 TL'den 884.50 TL'ye: %12.03

10 yıllık ehliyet için de 1,314 TL'den 1,470 TL'ye: %11.87

KİMLİK ALMA VE YENİLEMELER

İlk kez alınan kimlik kartı 110 TL'den, 160 TL'ye: %45.45

Kimlik kartı almada gecikme:

7 gün ile 6 ay arasında 78 TL'den, 160 TL'ye: %105.13

6 ay ve üzerindeki sürelerde 126 TL'den 160 TL'ye: %26.98

Yenilenen kimlik kartları 126 TL'den 160 TL'ye: %26.98

Kötü kullanma gibi nedenlerden dolayı yenilemeler:

İlk seferde 126 TL'den 160 TL'ye: %26.98

İkincide 187 TL'den 255 TL'ye: %36.36

Üçüncüde 325 TL'den 448 TL'ye: %37.85

Kaybedilen kimlik kartlarının yenilenmesi:

İlk seferde 255 TL'den 325 TL'ye: %27.45

Dördüncü kaybetmede 643 TL'den, 770 TL'ye: %19.75

DOĞUM VE ÖLÜM KAYITLARI

Evlenmek için yapılan müracaatlar 440 TL'den 470 TL'ye: %6.82

Doğum veya ölüm kaydı ise 143 TL'den 160 TL'ye: %11.89

TAPU VE KADASTRO

Her Dilekçe için kabul harcı 45 TL'den 50 TL'ye: %11.11

Dilekçedeki her parsel için 10 TL'den 11 TL'ye: %10.00

Yerel araştırma istemeyen ve kayıt gerektiren dilekçeler 21.50 TL'den 24 TL'ye: %11.63

Sınır ihtilaflarının karara bağlanmasında her parsel için 98 TL'den 110 TL'ye: %12.24

Sınır gösterme işleminde konacak her işaret 34 TL'den 38 TL'ye: %11.76

PASAPORT HARÇLARI

Diplomatik olanlar dahil 5 yıl süreli pasaportlar 440 TL'den 495 TL'ye: %12.50

Bir yıl süreli 209 TL'den 234 TL'ye: %11.96

İki yıl süreli 325 TL'den 365 TL'ye: %12.31

Kaybedilen, tahrif edilen pasaportların yenilenmesi 480 TL'den 730 TL'ye: %52.08

EVLENME ÜCRETLERİ

Evlendirme Memurluğu'nda yapılan evlendirmeler 440 TL'den 490 TL'ye: %11.36

Bunun dışındaki herhangi bir yerde yapılan evlendirmeler 900 TL'den 1,000 TL'ye: %11.11

RESMİ GAZETE

1 Adet Resmi Gazete: 11 TL'den 12.50 TL'ye: %13.64

3 Aylık Abone Ücreti: 280 TL'den 320 TL'ye: %14.29

6 Aylık Abone Ücreti: 450 TL'den 515 TL'ye: %14.14

1 Yıllık Abone Ücreti: 750 TL'den 860 TL'ye: %14.67

Tereke İlanları: 130 TL'den 150 TL'ye: %15.38

'Ön izin' için alınan 'muafiyet' kararı 28 Şubat'a kadar uzatıldı

KKTC'de geçerli ikamet izni veya geçerli yasal vize süresi ile bulunan kişiler, Pandemiden dolayı 28 Şubat tarihine kadar ön izinden muaf tutulacak.

Pandemiden dolayı, Yabancıların Çalışma İzinleri Tüzüğü'nde yapılan değişiklik kapsamında; KKTC'de geçerli ikamet izni veya geçerli yasal vize süresi ile bulunan kişiler, 28 Şubat tarihine kadar ön izinden muaf tutulacak.

Koronavirüs salgınından dolayı vaka sayılarının artması nedeniyle, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından alınan önlemler çerçevesinde, KKTC'ye giriş yapıp ülke içinde bulunan ve yurtdışına çıkış yapamayan çalışanlar için Yabancıların Çalışma İzinleri Tüzüğü'nde değişiklik yapıldı.

Yabancıların Çalışma İzinleri Tüzüğü'nün 30. maddesinin 21. fıkrasında yapılan değişiklik kapsamında;

KKTC'de ikamet izni ile kalan ancak Esas Tüzüğü'nün 30.maddesinin 1'inci, 2'nci ve 5'inci fıkraları kapsamı dışında olan kişilerin,

Son işyerinde 6 aydan az çalışmış olup, çalışma izni iptal edilen ve iptal tarihinden sonraki 40 günlük yasal vize süresi bitmemiş olan kişiler,

Öğrenci muhaceret izni olup okuldan mezun olan ve/veya okulla ilişkisini kesen ve kestikten sonraki 60 günlük yasal vize süresi bitmemiş olan kişiler,

2020 Yabancılar VE Muhaceret Emirnamesi'nin yürürlüğe girdiği tarihten önce, ilgili emirname kapsamında olup Bakanlığa dilekçe vererek KKTC kimlik kartı ile giriş yapmış ve yasal vize süresi bitmemiş olan kişiler,

KKTC'ye pasaport ile giriş yapmış ve yasal süresi bitmemiş olan kişilerin

Çalışma Dairesi'ne müracaat ettiği tarih, Bakanlığımız tarafından işe başlama tarihi kabul edilerek, 28 Şubat 2021 tarihine kadar işlemleri ön izinden muaf tutularak yapılabilecek.

Ticaret Odası 142 tablet bağışladı

Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO), Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na 142 adet tablet bağışladı.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz ve beraberindeki heyet, Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Olgun Amcaoğlu'nu ziyaret etti. Heyet, Bakan Amcaoğlu'na, öğrencilerin kullanabileceği 142 adet tablet verdi.

Bakan Amcaoğlu, KTTO ve benzer kurumların önemine ve değerine

dikkat çektiği kısa konuşmasında, tablet bağışına teşekkür etti. KTTO'nun iktisadi hayatın bel kemiği olduğuna da vurgu yapan Bakan Amcaoğlu, Ocak ayında okulların fiber optik altyapısının tamamlanmasını hedeflediklerini de hatırlattı.

“Cesur kararınızdan dolayı da ayrıca teşekkür ederim”

KTTO Başkanı Turgay Deniz de eğitim ve sağlık alanındaki çalışmaların önemine dikkat çektiği konuşmasında, Bakan Amcaoğlu'nun Maliye Bakanlığı yaptığı dönemi hatırlattı ve şunları söyledi:

“... Öğrencilerin uzaktan eğitim sırasında tablet ve bilgisayarlara daha kolay ve daha makul fiyatlarla ulaşabilmesi için sizlerden stopaj ve KDV indirimi talep etmiştik. Bunu memnuniyetle kar-

şladınız ve en kısa sürede de bunu yürürlüğe koydunuz. Dolayısıyla Kıbrıs Türk toplumu adına sizi bu cesur kararınızdan dolayı da ayrıca teşekkür ederim.”

KTTO olarak katkılarının olması maksadıyla, “Bir tablet, bir çocuk, güvenli bir gelecek” kampanyası başlattıklarını belirten Deniz, bu kampanya sonucunda 142 adet tablet alımı gerçekleştirdiklerini belirtti. Deniz, “bugün, bu 142 tableti size takdim etmek için burada bulunuyoruz” dedi.

Deniz, mesleki eğitimin önemine de dikkat çekti ve şunları ekledi:

“Hizmetler ülkesi olan adamızda mesleki eğitim bir o kadar daha önem kazanmıştır. Bunu da yaşadığımız süreçte gördük. Özellikle yabancı işçiye bağımlı olduğumuz konularda hep eğitilmiş işgücüne ihtiyaç olduğu ortaya çıkmaktadır. Ülkemiz bugün gerçeği üniversiteler adası olmuştur. Bunun yararları tartışılmaz. Ancak tüm bireylerin de üniversite mezunu olmaları gerekir diye bir şart olmaması lazım. Mesleki eğitimin özendirilmesi, teşviklendirilmesi lazım. İş dünyamızın ihtiyaç duyduğu ara elemanların yetiştirilmesi lazım. Bu konuda KTTO'nun Türkiye'deki muadili Odalar ve Borsalar Birliği ile yaptığı görüşmelerde, Milli Eğitim Bakanlığı ile anlaşma sonucunda, bir mesleki eğitim okulunun yapılması da gündemimizdedir. Bu okulu Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği yapacaktır. İnşallah bu projemizi sizin bakanlığınız döneminde gerçekleştiririz.”

Ülkedeki ekonomik konular değerlendirildi

BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs İyi Niyet Misiyonu Koordinatörü Sergiy Illarionov ile Siyasi İşler Görevlisi Arnaud Amouroux, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nı ziyaret ederek Oda Başkanı Turgay Deniz ve heyetiyle görüştü. Başkan Vekili Ramazan Gündoğdu ve Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Ergüven'in de eşlik ettiği görüşmede ülkedeki ekonomik konular değerlendirildi.

HURDANIZA

Değer Katıyoruz

**ASBUZU TIC.
ŞTİ. LTD.**

ASBUZU

Tel: 0 392 223 57 95

Gsm: 0533 832 51 51 - 0533 826 29 83

Fax: 233 54 75 - E-mail:satis@asbuzu.com

Merkez:Haspolat Sanayi Bölgesi No:5 / Lefkoşa

Şube: Serbest Bölge Mağusa Liman / Mağusa

**Hurda Alım-Satım
İkinci El Yedek
Parça Satışı**

EKONOMİ

YAYIN HAYATINA BAŞLADI

Ülkemizdeki ve dünyadaki ekonomi haberleri ve gelişmeleri, piyasalardaki son durum ve iş dünyasına dair tüm bilgileri takip edebileceğiniz ve aylık olarak yayımlanan *Ekonomi Gazetemizdeki* röportajlara da ulaşabileceğiniz *KTTO Ekonomi Gazetesi* haber portalı yayın hayatına başlamıştır.

Haber portalına telefon uygulamasından, Facebook ve internet sayfasından ulaşabilirsiniz.

www.kttoekonomigazetesi.com

[@kttoekonomigazetesi](https://www.facebook.com/kttoekonomigazetesi)

KKTC'DE EKONOMİNİN NABZINI TUTUYORUZ...

1Kemaler Group

Dünya Markaları Kemaler Group

Farkıyla K.K.T.C'de!

SKECHERS

LACOSTE

 Columbia

 NAUTICA

CONVERSE

PUMA

FILA

asics

NetWork

MANGO

#DÜNYAMARKALARI

#KEMALERGROUP

Asel Direktörü Atay Cafer Ürel, pandemi sürecini ve bu süreçte yaşanan ekonomik sorunları Ekonomi'ye değerlendirdi.

“2021 dünya açısından çok parlak bir yıl olmayacak”

ATAY CAFER ÜREL

Asel Direktörü

➤ **2021 yılında öncelikle kamu reformu olmak zorundadır. Bürokrasinin azalması, daha hızlı işlemler yapabilmemiz gerekmektedir. E-devlet gibi sistemin tüm dairelerimizde, işletmelerimizde kullanılması gerekmektedir.**

2020 yılını değerlendirir misiniz?

2020 yılı, hepimizin bildiği gibi öncelikle sağlık sonrasında ekonomik olarak tüm sektörleri olumsuz bir şekilde etkilemiştir. KKTC olarak bir noktada şanslı olduğumuzu düşünüyorum. Bu süreçte aşırı can kaybımız ve vaka sayımız olmamıştır. Bu süreçte özellikle sağlık personellerimizi göstermiş oldukları olağanüstü çalışmalarından dolayı da kutlamak gerekir. Çünkü bulaşıcı bir salgının içerisine kendilerini riske atarak, insanların canlarını kurtarmak için mücadele ediyorlar. Dolayısıyla üstün gayretleri takdire şayandır. Ne olursa olsun, çeşitli kesimlerden eleştirilere maruz kalmalarına rağmen sağlık çalışanlarımız mücadelelerini devam ediyor.

Zaman zaman belirli tarafların hoşuna gitmeyeceği kararların alınmasını da normal görüyorum. Çünkü bir taraftan insanların canı korunurken, diğer taraftan ekonomide yaşanan sıkıntılar da önlenmeye çalışılıyor. 2020 yılında ekonomide birtakım sorunlar yaşandığı için rahatlamaya gittik. Rahatlama olunca yerel vaka sayısında artış başladı. Sonrasında tekrar sokağa çıkma yasağı ve yurtdışından gelen ziyaretçiler için kısıtlamalar yapıldı. 2021 yılına kadar can güvenliğimizi üst seviyede tutularak gelindi. Ancak ekonomide birtakım sorunlar yaşandı. Birçok şirketin kapandığını, küçük esnafın kepenk indirdiğini görüyoruz. Nüfus sayısı azalıyor, otellerimizde kapanmalar oluyor. İş azlığından dolayı iş hacimleri küçülüyor. Bu süreçte ülkelerine geri dönen birçok insan oldu. Ülkemizde büyük bir potansiyele sahip olan öğrenciler, ülkelerine geri döndüler.

“Tek temennimiz; 2021 yılının insanoğlu ve ekonomi için daha iyi bir yıl olmasıdır”

Öğrencilerin beslediği birçok sektörler kapanmış veya işleri durma noktasına gelmiştir. 2021 yılı için birçok ülkenin otoritelerini açıklamaları pek iç açıcı olmamasına rağmen tek temennimiz 2021 yılının insanoğlu ve ekonomi için daha iyi bir yıl olmasıdır.

Diğer taraftan ülkemizi yönetenler için temennimiz, hem insanımızın can güvenliğini sağlamaları hem de insanlarımızın ekme kapılarını kapatmayacak bir dengeyi oluşturabilmeleridir.

“İşlerimiz yüzdelik olarak düştü”

2020 yılı şirketimiz için de bir düşüş yılı oldu. Ancak şirketimizin çok yönlü bir şirket olmasından ve temel yaşamla ilgili ihtiyaçları sağlamasından dolayı yaşanan olumsuzluklardan çok fazla etkilenmedik. Personellerimiz işlerine devam ediyor ve bizler de maaşlarını ödeyebiliyoruz. Şirketimiz bünyesinde klima servisi de var. Ülkemiz o kadar sıcak bir ülkedir ki; klimasız neredeyse yaşamıyor.

Dolayısıyla Kovid-19 süreci içerisinde işlerimiz devam etti. Öte yandan bankaların veya işletmelerin bozulan jeneratörlerini tamir ettik. Çünkü elektriksiz işletmelerin işlemelerini devam ettirmeleri mümkün değildi. Bizler tedarikçi olarak hizmet veriyoruz. Örneğin online olarak eğitim yapılmasına karar verildi. Biz de o dönem içerisinde online eğitim için gerekli olan kamera, bilgisayar, tablet gibi ihtiyaçları satarak döngü sağlayabildik. Dolayısıyla pandemi süreci bizleri etkiledi diyebiliriz ama çok etkiledi diyemeyiz. Sadece işlerimiz yüzdelik olarak düştü.

Çalışanlarımızı kapalı olduğumuz dönem mağdur etmeyerek, maaşlarını ödedik. Ancak her şeyden önce sağlık... Umuyorum ki ülkemizde yeniden bir kapanma olmaz. Temennimiz kapanmamak ve personellerimizi işten durdurma

zorunluluğu içerisine girmemektir. Her şey eksilsin ama umudumuz eksilmesin. Umut, umut, umut...

“Ülkemizin reklam olmasın diye bir video klip bile çekmedik”

2021 yılının iyi olacağını düşünmemekteyim. Çünkü aşı kampanyalarına başlandı ancak ekonomik olarak güçlü olmayan ülkeler aşılardan alınması için talepte bulunuyorlar. Çünkü bu talep yerine getirilmezse eğer tüm dünya tekrardan bu virüsle mücadele içerisine girebilir. Ancak şu anda bu ülkelerin aşı talepleri yerine getirilmedi. Bu yüzden 2021 yılının dünya açısından çok parlak bir yıl olmayacağını düşünüyorum.

“Ülkemiz noktasında ise umuyorum ki vakalarımızda artışın olmamasıdır. Vakanın artması ölümün de artması demektir. Aynı zamanda bu artışlar bizlerin tekrardan bir kapanmaya girmesi sebebiyet verir. Kapanmaya girdiğimiz anda ise kepenklerin bir daha açılmamasına, insanlarımızın aç kalmasına kadar yol açar.”

Bu aynı zamanda kredilerle ayakta durmaya çalışan esnafımız da batması, kredilerini ödeyememesi ve faizlerin artışının önüne geçilmemesine neden olur. Dolayısıyla her şeyden önce tedbirlerimizi almamız. Bu yüzden açık kalarak, bulaşmaların artmaması için devletimizin, hükümetimizin stratejiler geliştirmesi gerekmektedir.

2021 yılında ekonomik anlamda güçlenmek için yapılabilecek çok şey var. Öncelikle biz çok güzel bir ülkede

yaşıyoruz. Bu anlamda bir anımı da anlatmak istiyorum. İş vesilesiyle Çin ve Türkiye’den 2 arkadaşım ülkemize gelmişti. Ülkemizde kendilerini misafir ettim ve ülkemizi çok beğendiler. İkiside ev alma kararı aldı.

Çünkü ülkemizin o kadar güzel bir havası ve bir o kadar çok güzel manzaraları var. Burada önemli olan nokta ise, ülkemizin özellikle bizim gibi ağır sanayisi olmayan ülkelerde lokomotif olan İnşaat sektörüdür.. İnşaat sektörü kendisine bağlı yaklaşık 85 sektörü besleyen bir sektördür. Ancak maalesef biz 2020 yılında özellikle bulaş açısından dünyada en yaşanılabilir olan, kritik veya kronik olarak hastalıkları olan insanları ülkemize getirebilirdik. Fakat biz bunu başaramadık. Ülkemizin reklam olsun diye bir video klip bile çekmedik.

“Bizlere moral, motivasyon lazım...”

2021 yılında öncelikle kamu reformu olmak zorundadır. Bürokrasinin azalması, daha hızlı işlemler yapabilmemiz gerekmektedir. E-devlet gibi sistemin tüm dairelerimizde, işletmelerimizde kullanılması gerekmektedir. Bu sayede trafiğe çıkmama gerek kalmaz, trafik rahatlayacaktır.

Ödeme için gittiğim dairede çalışan memuru rahatsız etmez bu sayede herkesin daha rahat, daha konforlu bir şekilde işlemlerinin yapılabilmesi sağlanırdı. Hem de çok kolay yöntemle... 15 bin dolarlık bir yazılım ile insanların dışarıya çıkmadan, kimseye kızmadan, kendi canını içinde bulunduğumuz salgın dönemlerinde ki gibi riske atmadan işlemlerini yapabiliirdi ama yapamadık. Ancak yapmalıyız. Ülkemizde bence şu anda en büyük eksiklik; insan moralinin düşünmemesidir. Örneğin buna bir örnek vereyim. Ercan havalimanına indikten sonra Lefkoşa’ya gelmek için yola çıkıyorsunuz.

Yol üzerinden geçerken sağ tarafta dev bir tabelanın üzerine ‘Kirlili Sanayi Bölgesi’ deniliyor. Benim memleketimde kirlili bir yer yoktur. Kirlili çok kötü bir kelimedir. Ülke, tüm toplumun evidir. Bir de insanın kendi evi vardır.

İnsan yaşadığı evinin bir odasına hiç ‘evimin kirlili odası’ diye bir yazı yazar mı? Yazmaz! Peki ülkemizde ‘kirlili sanayi bölgesi’ diye neden yazıyor.

Bu durum insanın moralini, keyfini bozuyor. Bize moralimizin yerine getirileceği işler lazım... Öte yandan kamu disiplini, bir sistem ve hızlı bir şekilde çalışan bir bürokrasi gereklidir. Ancak her şeyden önce mutlu insan yetiştirme çalışmalarının olması lazım! Bizlere moral, motivasyon lazım...

İş dünyasının önde gelen isimleri Ekonomi Gazetesi'ne konuştu. Farklı sektörlerin ekonomik koşullardan ötürü yaşadığı sıkıntılar ile ilgili görüşlerini dile getiren iş insanları, çözüm noktasındaki öngörülerini de gazetemizin okuyucuları ile paylaştı. 2021 yılı ekonomisi hakkındaki düşüncelerini gazetemiz okuyucularıyla paylaştı.

BERTAN ÖZBERKMAN
OERO TRADING LTD DİREKTÖRÜ

“Sektörümüzün 2021 yılında %15-20 gibi bir diliminin büyüyeceğini tahmin etmekteyim”
2021 yılının 2020 yılından daha iyi olması yönünde bir beklenti içerisindeyiz. İnsanların daha fazla buluşmaya başlayacağı, alışveriş yapacağı ve ekonomik olarak 2021 yılının 2020 yılına göre daha büyüyeceğimizi tahmin ediyorum. Sektörümüz açısından da bir beklenti içerisindeyiz. Özellikle hizmet verdiğimiz sektörümüzün 2021 yılında %15-20 gibi bir diliminin büyüyeceğini tahmin etmekteyim.

ERDEM ÖZÇAKIR
ÖZÇAKIR SİGORTA ACENTELİĞİ LTD. DİREKTÖRÜ

“Tek umudumuz her şeye rağmen 2021 yılının, 2020 yılına göre daha iyi olmasıdır”
2021 yılının hem ekonomik hem de sosyal anlamda parlak bir yıl olmayacağı düşüncesi içerisindeyim. Maalesef tüm dünyanın mücadele içerisinde olduğu küresel salgın olan Covid-19 pandemisi yüzünden işlerimiz 5'te 1'e kadar düşüş yaşadı. Son dönemlerde yoğun olarak çalışmaları sürdürülen ve bir noktaya getirilen aşilar, ocak ayından itibaren yapılmaya başlansa bile etkilerini Mart veya Nisan aylarında göreceğiz. Dolayısıyla bu süreç içerisinde de turistlerin adımıza gelip, turizmi canlandıracağı da mümkün olmayacaktır. Öte yandan bu yıl öğrencilerin de adımıza geleceklerini tahmin etmiyorum. Çünkü belirsizlik mevcut ve bu belirsizlik bizleri doğal olarak bir paniğe sürmektedir. Ancak 2021 yıl için azda olsa biraz umudumuz vardır. Tek umudumuz her şeye rağmen 2021 yılının, 2020 yılına göre daha iyi olmasıdır.

SOLAR SİSTEM TAK

Faturasız bir hayatın
keyfine bak

**Ekrem
Güneş
Solar**

0542 868 75 90
0392 224 05 90

ADA DÖŞEME EVİ LTD.

Eviniz için en iyi seçim...

Telefon:0542 873 05 63 - 0533 861 83 94

Adres:33/35 MAHMUT PAŞA SOKAK SURLARIÇI LEFKOŞA

E-mail:info@adadoseme.com - www.adadoseme.com

YÜKSEK METAL

Direktör:Ahmet YÜKSEKTEPELİ

Hizmetlerimiz

Ferforje İmalat ve Montaj
Güneş Enerjisi ve Depoları
Su Tesisatı

Tel:0533 860 04 77 - 0548 860 04 77

Adres:Naci Talad Cad. 23/A Girne (Heybe Çorba Karşısı)

MUSTAFA HANÇERLİ

ŞEVKET HANÇERLİ LTD. DİREKTÖRÜ

“2

2021 yılı 2020 yılından özellikle ekonomik anlamda daha da zor olacak gibi görünüyor” 2021 yılında nefes alabilir ve hayatta kalabilirsek eğer çok mutlu sayılacağız. Çünkü çıkan son haberlerle de virüsün İngiltere, Danimarka ve birçok Afrika ülkesinde mutasyona uğradığıdır. Virüsün İngiltere’de mutasyona uğraması demek; kısa bir süre içerisinde İngiltere’ye sık sık uçuşları olan Rum tarafının da mutasyona uğrayan virüsle mücadele içerisinde gireceği anlamına gelmektedir. Bu virüs aynı şekilde diğer AB ülkelerine sıçramış olacaktır. Dolayısıyla 2021 yılı, 2020 yılından özellikle ekonomik anlamda daha da zor olacak gibi görünüyor. Çünkü insanlar fabrikalara gidip çalışmayacak, çiftçiler tarlaya belirli bir ölçüde gidip çalışabilecektir. Öte yandan yurtdışına giden konteynerler normalde 2-3 gün içerisinde geri dönebiliyorken, şu anda 15-20 günde gelebiliyor. Dolayısıyla nakliyat sorunu da ortaya çıktı. Buna benzer birçok sorunu halen yaşamaktayız. Avrupa’daki insanlar da daha fazla bakliyat ürünlerine yöneldiler.

Tüketim arttı. Tüketimde artış olunca, bakliyat ürünlerinde fiyatlar artıyor ve artık ürünlere ulaşmak çok kolay olmuyor. Çünkü fabrikalar bunları üretmekte sorunlar yaşıyor. Örneğin biz 3 aydır bir yerden pirinç aldık ancak halen yüklemesi yapılamadı. Özellikle lojistik olarak birçok sorun bizleri bekliyor. Bu durum da ihracatımızda sıkıntılar oluşturacağını gösteriyor.

ORHAN GÜÇLÜ

NORTHPOWER PROPERTY LTD. DİREKTÖRÜ

“2

2021 yılından umutluyum”

2021 yılının ilk 6 ayında pandemi sürecinin toparlanması ve 6 aydan sonrasında da ekonominin canlanacağını tahmin etmekteyim. Elbette pandeminin ortadan kalkmasıyla bu durum mümkün olacaktır. Çünkü insan hareketlerinin kısıtlanmasından kaynaklanan global krizi yaşıyoruz. Dolayısıyla insanların hareket edememesinden insan psikolojisinin daralması, bunalmasının ekonomiyeye de yansımıştır. Çünkü yaşanan mevcut süreci insanlarımızı hiç yaşamadılar. Dolayısıyla 2021 yılında pandeminin ortadan kalkması ve insan hareketinin serbest kalmasıyla ekonominin canlanacağını hatta patlama olacağını tahmin etmekteyim. Özellikle son birkaç yıldaki talep daralmalarının, talep patlamasına doğru yönlenecektir. Öte yandan turizm ve turizme bağlı sektörlerin canlanacağını, kapalı işletmelerin kalmayacağını ve hizmet veren tüm sektörlerin canlanacağını düşünüyorum. Tahminim özellikle piyasadan çekilmiş olan paranın tekrardan yatırıma dönüşeceğini, emlak ile inşaat sektöründe canlanma olacaktır. 2021 yılından umutluyum.

DÜNYADAN

İngiltere artık Avrupa Birliği dışında

İngiltere'nin Brexit sonrası başlayan geçiş sürecinin bitmesiyle Avrupa Birliği'yle (AB) yaklaşık 50 yıldır sürdürdüğü tarihi birlik-telik sona erdi.

İngiltere'nin AB'den tamamen ayrılması, saat 23.00'te Big Ben çanının çalınmasıyla duyuruldu. Yeni tip koronavirüs (Covid-19) önlemleri nedeniyle herhangi bir etkinlik düzenlenmedi.

1973'te AB'ye üye olan ve 31 Ocak 2020'de birlikten ayrılma da Brüksel kurallarına tabi olmayı sürdüren İngiltere için yeni bir dönem başladı.

İki taraf arasındaki ticaret, seyahat, göç, hukuk ve güvenlik gibi konularda yeni düzenlemeler yürürlüğe girdi.

Bundan sonra taraflar, 30 Aralık'ta imzalanan serbest ticaret anlaşmasına göre ticari ilişkilerini sürdürecektir, İngiltere AB mahkemelerinin yetki alanının dışında kalacak.

AB'DE SÜRESİZ OTURMA İZİNLERİNİ KAYBETTİLER

İngilizler, AB ülkelerinde süresiz oturma ve çalışma izni hakkını kaybetti. AB üyesi ülkelerin vatandaşları da İngiltere'de ancak gerekli göç koşullarını karşılamaları durumunda yaşayabilecek. İngiliz ekonomisinde önemli bir yere sahip olan bankacılık ve hizmet sektörlerinde ne olacağı konusunda hala belirsizlik bulunuyor.

Bu arada Başbakan Boris Johnson yeni yıl mesajında, AB'den ayrılığa ilişkin "Bu, ülke için harika bir an. Özgürlüğümüzü elimize

aldık ve bundan mümkün olduğunda en iyi şekilde yararlanmak bize bağlı." dedi.

BREXİT SÜRECİ

İngiltere'de Haziran 2016'da yapılan AB referandumunda yüzde 48'e karşı yüzde 52 ile Brexit kararı alınmıştı.

AB'den resmen 31 Ocak'ta ayrılan ancak geçiş süreci nedeniyle AB hükümlerine uymaya devam etmek zorunda kalan İngiltere, Brüksel ile başta ticaret olmak üzere ikili ilişkiler konusunda kapsamlı müzakereler yürütüyordu.

"Adil rekabetin sağlanması", "ticari anlaşmazlıkların nasıl çözüleceği" ve "balıkçılık" gibi zorlu konularda anlaşılabilmesi nedeniyle uzayan müzakereler, geçiş sürecin bitmesine sadece 7 gün kala sonuçlanmış ve taraflar anlaşmayı 30 Aralık'ta imzalamıştı.

Rum Yönetimi, uluslararası tahvil piyasasından 6 milyar Euro çekti

Kıbrıs'ın 2020 yılı Ocak-Ağustos ayı arasındaki kamu borcunun, 2019 yılının Ocak-Ağustos aylarıyla kıyaslandığında 4,4 milyar Euro daha fazla olduğu ifade edildi.

Haberde, Güney Kıbrıs'ın kamu borcunun büyük bir çoğunluğunun, Avrupa tahvilleriyle ödendiği belirtildi.

Yönetim Kurulu Danışmanı Tuğrul Belli de dövizden TL'ye geçiş zaman alacağını ancak en azından dolarizasyonu durdurmanın önemli olduğunu altını çizerek, TL mevduat faizlerinin artışıyla birlikte önümüzdeki günlerde döviz alımının devam edip etmeyeceğinin önemli olduğunu söyledi. Dolarize olan tasarruf sahiplerinin riske çok duyarlı bir kesim olduğunu belirten Belli, "TL'ye dönüşe ikna olmaları için sadece TL mevduat faizi yeterli değil, başka kriterler de var. Enflasyonda kalıcı düşüşü bekleyeceklerdir. MB de en az 3-4 ay enflasyonda düşüş öngörüyor. Dolayısıyla ters para ikamesi bugünden yarına hemen

Rum Yönetimi'nin, 2020 yılında uluslararası tahvil piyasasından 6 milyar Euro çektiği bildirildi. Kathimerini gazetesinin ekonomi ekinde yer alan haberde, pandemiyin ikinci dalgasının, kapanan işletmelere verilecek destekle bağlantılı olarak Rum ekonomisi üzerindeki etkisinin büyük olacağı ve Güney

Türkiye ile Birleşik Krallık arasında serbest ticaret anlaşması imzalandı

Birleşik Krallık, Brexit sonrası Avrupa Birliği (AB) ile vardığı anlaşmanın ardından ilk serbest ticaret anlaşmasını Türkiye ile yaptı

- Anlaşma ile Brexit sonrası iki ülke arasındaki ticaret yapısına ilgili belirsizlik ortadan kalktı
- Anlaşma, Gümrük Birliği'nin getirdiği kazanımları korurken, Birleşik Krallık ile ilişkileri daha da derinleştirecek

- STA ile sanayi ürünlerinde **gümrük vergileri sıfırlandı**
- Tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde AB ile mevcut tavizler ölçeklenilerek **yeni ticari ilişkilere** yansıtıldı
- Anlaşmaya eklenen bir hüküm ile STA kapsamının hizmetler, yatırımlar, ileri tarım tavizleri gibi alanları da içerecek şekilde **yakın zamanda genişletilmesi üzerinde mutabık** kalındı

TÜRKİYE-BİRLEŞİK KRALLIK DIŞ TİCARET HACMI (2019)

TOPLAM
DİŞ TİCARET HACMI
16,8 MİLYAR DOLAR

TÜRKİYE'NİN İHRACATI

11,2 MİLYAR DOLAR

İTHALATI

5,6 MİLYAR DOLAR

• Birleşik Krallık, Türkiye'nin ihracatında Almanya'nın ardından 2. sırada

• Türkiye'nin en fazla ticaret partneri olduğu ülkelerden

Alişverişte Lider!
Leader in shopping!

ATLEKS SANVERLER
Önder
ALİŞVERİŞ MERKEZLERİ

Mağusa AVM

Lefkoşa AVM

Çok katlı mağaza! / Department stores!

www.facebook.com/OnderAlisverisMerkezi
www.onderalisverismerkezi.com

LEFKOŞA | MAĞUSA 444 33 22

Kredi Kartına Bol Taksit İmkânı! / Plenty of credit card installments!

Üye ziyaretleri kapsamında KTTO Başkanı Turgay Deniz, Başkan Vekili Ramazan Gündoğdu beraberindeki heyetle Arasta Çarşısı'nı ziyaret etti. Çarşı esnafı ile sektöre ilişkin sorunlar ve Ticaret Odası'ndan beklentiler konuşuldu.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz ve beraberindeki heyet, Sağlık Bakanı Ali Pilli'yi ziyaret ederek görüş alışverişinde bulundu.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz ve beraberindeki heyet, Gümrük Dairesi Müdürü Mustafa Deveci'yi ziyaret etti.

EN İYİ PROJELER İÇİN, ÖZELLEŞTİRİLMİŞ ÇÖZÜMLER

Pencere
ve Kapılar

Sürme
Sistemler

Katlanır
Sistemler

Çatı ve
Kış bahçesi

Giydirme
cephe

Kapı kolları

Pencere, kapı, giydirme cephe, sürme doğrama, katlanır kapı, kış bahçesi ve güneş kırıncılar üreten ve ihtiyaca yönelik mühendislik çözümleri sunan Reynaers Alüminyum, yenilikçi ve sürdürülebilir alüminyum sistemleri ile Avrupa'nın lider kuruluşları arasında yer alıyor. 55 yıllık tecrübesiyle Reynaers Alüminyum, konut projelerinden ticari ve endüstriyel projelere kadar tüm sektörler için özelleştirilmiş çözümler üretmektedir.

AGAH NECAT VE KARDEŞİ LTD.

Şehit M.Ruso Cad. Lefkoşa
T: (0392) 670 02 20

W: www.necatgroup.com
f [NecatGroup](https://www.facebook.com/NecatGroup)

COVID-19 AŞISININ EKONOMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Nilay Onbaşı Üresin
Ticaret Geliştirme Uzmanı

Giriş

Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını, reel sektör olmak üzere tüm ekonomik alanları olumsuz etkileyerek, ciddi bir belirsizlik yaratmıştır. Salgının yayılmaya başlamasıyla, ülkeler birçok alanda kısıtlama ve ardından ulusal kapanma kararları almıştır. İnsan hareketliliğinin dünya çapında kısıtlandığı bir dönemde üretim,

tüketim ve yatırım gibi ekonomik hareketliliğin temelini oluşturan birçok unsur büyük oranda zarar görmüştür.

Ülkemizde de salgının seyrine göre kısıtlama kararları alınmakta ve sağlık hep ön planda tutulmaktadır. Ancak, sağlık sistemindeki altyapı gözetilerek alınan kararlar, ekonominin çarklarının dönmesini olumsuz yönde etkilemekte ve ekonomik durgunluğu derinleştirmektedir. Pandeminin yaratmış olduğu bu belirsizlik ortamında talep azalmakta, gelir kayıpları artmakta ve dolayısıyla işletmeler kepenk indirme kararı almaktadır.

Aşı ve etkin tedavi sürecindeki gelişmeler ile virüsün yayılma hızının azaltılması ve ekonomik aktivitenin salgın öncesi düzeye öngörülenden önce dönmesi için tüm dünyada çalışmalar devam etmektedir. Bu raporun amacı, uluslararası yayınlar ve öngörüler incelenerek, aşılamanın KKTC ekonomisine etkileri ile ilgili değerlendirmeler sunmaktır.

Aşılamanın KKTC Ekonomisine Etkileri

1)İç Talep

Yapılan çalışma ve değerlendirmelerde, artan aşılama girişimleri ile birlikte, ekonomik belirsizlik ortamında iyileşme görülmesi planlanmaktadır. Ülkemizde de sosyal ve ekonomik hayatın normale dönebilmesi için bir an önce aşılama çalışmalarına başlanmalıdır. Aşının genelle yaygın bir şekilde kullanılması halinde, kısıtlama tedbirlerinin gevşetileceği, halkımızın güven duyarak sokağa çıkacağı, sosyalleşerek yeniden tüketim yapmaya başlayacağı ve dolayısıyla ekonomik aktivitenin tekrardan sağlanacağı öngörülmektedir. Aşılamaların başlaması ile özellikle spor ve eğlence sektörlerine getirilen kısıtlamaların kaldırılması ve bu sektörlerin yeniden canlanması hız kazanacaktır. Böylelikle, pandemi ile birlikte sıkışmış olan iç talebin harekete geçtiği bir ortam yaratılabilecektir.

2)Dış Talep

Pandeminin yaratmış olduğu belirsizlik ortamı, gerek Kuzey Kıbrıs'ta yaşayanları gerekse yurt dışından ülkemize gelecek olan insanları olumsuz yönde etkilemektedir. Ekonomimizin sürdürülebilirliğini sağlamak için daralan dış ta-

lebin yeniden canlandırılması oldukça önemlidir. Yaşadığımız bu süreçte, sağlık sistemimiz gözetilerek alınan kararlar doğrultusunda, yurt dışından gelenlerin ülkeye girişleri karantinalı olmaktadır. Bu durum, turistik ve iş kapsamındaki ülkeye gelişleri olumsuz etkilemektedir. 2020 yılı Ocak-Kasım döneminde, KKTC uyuksular hariç deniz ve hava yoluyla ülkeye giriş yapanların sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %76,5 oranında gerilemiştir. Bu durum dış talebe bağlı olan ekonomimizi ciddi bir şekilde etkilemiştir.

Dolayısıyla, toplumun aşılınması ile birlikte dışa açılımın gerçekleşmesi ve yurt dışından insanların ülkemize gelmesi ekonomik çarkların dönmesi için önem arz etmektedir.

Ayrıca, ülkemizin "Covid free" güvenli bir ülke olması ve salgın tehlikesinden uzaklaşmak isteyenlere sağlıklı bir konaklama imkanı sağlayabilecek olması, turizm sektörümüz için yeni imkanlar yaratacaktır. Özellikle belli bir yaşın üzerinde olan ve uzun süre konaklama isteği olan kişilere sağlıklı bir konaklama imkanı sunulacaktır. Bu bağlamda, inşaat sektörü ve konut alımları da olumlu yönde etkilenecektir.

COVID-19 salgınının Mart ayında ülkemizde görülmesi ve üniversitelerin uzaktan eğitim vermeye başlaması ile birlikte, yabancı uyuksular öğrenciler ülkelerine dönmüştür.

Bakanlar Kurulu'nun almış olduğu kararlar doğrultusunda, 2020-2021 akademik yılı güz dönemi için ülkemizde bulunan üniversitelerin bazıları hem çevrimiçi hem de seyreltilmiş yüz yüze eğitim verme kararı alırken, bazı üniversitelerimiz ise tüm derslerin ve sınavların uzaktan öğretim yöntemleriyle (tamamen çevrimiçi) sürdürülmesi kararı almıştır.

Alınan bu kararlar sonucunda, yabancı uyuksular öğrenciler ülkemize geri dönmeyerek, eğitimlerine uzaktan öğretim yöntemleriyle devam etmektedir. Dolayısıyla, öğrenci sayısında ciddi bir düşüş görülmekte ve bu durum birçok sektörümüzü olumsuz yönde etkilemektedir.

Aşılamanın ülkemizde başlaması halinde, 2020-2021 akademik yılı bahar dönemi için yükseköğretimde yüz yüze eğitime geçil-

mesi ve ülkeye yabancı uyruklu öğrencilerin gelmesi konusundaki belirsizlikler ortadan kalkacaktır. Yüz yüze eğitimin başlaması ekonomimiz için kaldıraç olacaktır.

Bu durumun sektörlerimize yaratacağı olumlu yansımaları kısa sürede izlenebilecektir.

Aşılamanın ülkemizde yaygınlaşması ile yükseköğretim, turizm ve inşaat sektörünün yanı sıra yan sektörlerimiz de dış talepten olumlu bir şekilde etkilenecektir. Özellikle dövizdeki gelişmeler dikkate alındığında, Güney'den geçişlerin pandemi öncesi seviyelere ulaşması ekonomimize can suyu sağlayacaktır. Kıbrıs Rum kesimine göre ülkemizde daha ucuz olan akaryakıt, ilaç, kişisel bakım hizmetleri alımı ve marka ürünlerine ciddi talep olduğu bilinmektedir.

Bunlara ek olarak, otel ve restoran hizmetleri alımı da ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla, ciddi ekonomik değeri olan güneyden kuzeye geçişlerin yeniden hareketlilik kazanması, ekonomimiz için son derece önemlidir.

3)Kamu Gelirleri

Ekonomik çarkların yeniden dönmeye başlaması ve ekonomik aktivitenin normalleşmesi ile kamu gelirlerinin de bu doğrultuda fayda sağlayacağı açıktır. 2020 yılı Ocak-Kasım döneminde kamunun uluslararası ticaret ve muamelelerden alınan vergi gelirlerinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,7 oranında kayıp görülmüştür.

Bahsi geçen dönemde ayrıca kamunun, dahilde alınan katma değer vergisi gelirleri %11,9 oranında gerilemiştir. Aşılama ile iç ve dış talebin artması ve dolayısıyla ekonomik canlanmaya bağlı olarak, devletin dış ticaret gelirlerinde, KDV gelirlerinde ve kurumlardan elde ettiği gelirlerde artış gözlemlenecektir.

4)Sağlık Altyapısı

Aşılamanın başlaması ile hem ekonomik hem de sosyal hareketliliğin genele yansımaları görülecektir. Aşılama sadece ülkemizi ekonomik anlamda rahatlatmayacaktır. Ayrıca salgının ilk gününden itibaren hassas konu olan sağlık sistemi altyapımız da derin bir nefes alacaktır. Sağlık sistemimiz üzerindeki yük ve baskı hafifleyecektir.

Sonuç

Kıbrıs Türk Ticaret Odası olarak, aşılama ile dünyadan çok daha kısa bir sürede ülkemizde nor-

malleşme ve öngörülebilirliğin sağlanabileceğini ve dolayısıyla bu durumun avantaja dönüştürülebileceğini değerlendirilmekteyiz. İç ve dış talebin canlanması ile ekonomik aktivitenin salgın öncesi düzeye hızlı bir şekilde döneceğini öngörmekteyiz.

Böylelikle, hem işletmelerin dayanıklılığı hem de ekonomik dayanıklılık sağlanacaktır.

Dolayısıyla, ülkemizin "Covid free" güvenli bir ülke olmasını sağlayacak aşılama programı ve planlama bir an önce Sağlık Bakanlığı tarafından yapılmalı ve nüfusumuz için yeterli aşı sayısı talep edilmelidir. Aşılama ve planlama ne kadar hızlı olursa, ekonomide canlanma da o kadar hızlı olacaktır.

Sadece bir ev değil, yepyeni bir yaşama kucak açmaya hazır olun.

Gönyeli Yaşam Sitesi

Gönyeli'de bilinen, değişmeyen Hacı Ali kalitesinde yepyeni bir yaşam alanı doğuyor! Geç kalmayın!...

10,000 Stg. Peşinat ve ayda sadece 200 Stg taksitle

M.HACI ALİ İNŞAAT ŞTİ LTD.

Kızılay Sokak No:1 Yenışehir / Lefkoşa Tel: 228 06 82 - 227 02 23 / Cep Tel: 0533 853 15 44
www.hacialihomes.com

TEKNOLOJİ

Siemens ve Porsche e-yakıt geliştiriyor

Siemens Energy ve Porsche, iklime duyarlı e-yakıt üretimi gerçekleştirmek için güçlerini birleştiriyor. Uluslararası şirketler ve Alman hükümetinin de desteklediği pilot proje kapsamında Şili'de kurulacak tesiste, 2022 yılında yaklaşık 130 bin litre e-yakıt üretilmesi planlanıyor.

'Haru Oni' adlı proje kapsamında Siemens Energy iklime duyarlı, sentetik e-yakıt üretmek için dünyanın ilk entegre, ticari ve endüstriyel ölçekli tesisini kurmaya hazırlanıyor. Proje, yeşil rüzgar enerjisi yardımıyla

la iklime duyarlı yakıt üretmek için bölgenin rüzgar koşullarından yararlanacak. Kapasitenin 2024 yılına kadar yılda 55 milyon litreye çıkarılması ve 2026 yılına kadar 550 milyon litre üretim hedefleniyor.

Porsche, ilk alıcısı olacağı yeşil yakıtı öncelikli olarak yarış pistlerinde ve araç denemelerinde, ileriye dönük olarak da seri üretim spor arabalarda kullanmayı planlıyor. Projenin Siemens Energy ve Porsche dışındaki diğer ortakları enerji şirketi AME, Şili petrol şirketi ENAP ve İtalyan enerji şirketi Enel.

Verisini paylaşmama yasak geliyor

Sosyal medya devi Facebook'un bünyesinde olan WhatsApp kullanıcılarının hoşuna gitmeyecek bir karar için harekete geçti. Kullanım koşullarında değişikliğe gitmeye hazırlanan mesajlaşma platformu, verilerini Facebook ile paylaşmayan kullanıcılara yasak getirmeye hazırlanıyor. WhatsApp kullanıcıları hizmetin yeni şartları ve gizlilik politikasıyla ilgili uygulama bildirim almaya başladı. Facebook ile WhatsApp kullanıcılarının verilerini paylaşacağını açıklayan platform kullanıcılara seçim hakkı tanımadı. Söz konusu değişikliği kabul etmeme şansı

olmayan kullanıcılar ya bu şekilde WhatsApp'ı kullanacak ya da platformu kullanmayı bırakacak. Başka bir deyişle WhatsApp yeni kuralları kabul etmeyen kullanıcılara yasak getirecek. Söz konusu kararın 8 Şubat itibarı ile yürürlüğe girmesi bekleniyor. Söz konusu değişikliği kabul etmeme şansı olmayan kullanıcılar ya bu şekilde WhatsApp'ı kullanacak ya da platformu kullanmayı bırakacak. Başka bir deyişle WhatsApp yeni kuralları kabul etmeyen kullanıcılara yasak getirecek. Söz konusu kararın 8 Şubat itibarı ile yürürlüğe girmesi bekleniyor.

Facebook'un Libra'sı adını Diem olarak değiştirdi

Geçtiğimiz yıl Facebook tarafından oluşturulan ve yeni bir sanal para birimini piyasaya sürmeyi amaçlayan Libra Association adını değiştirdi.

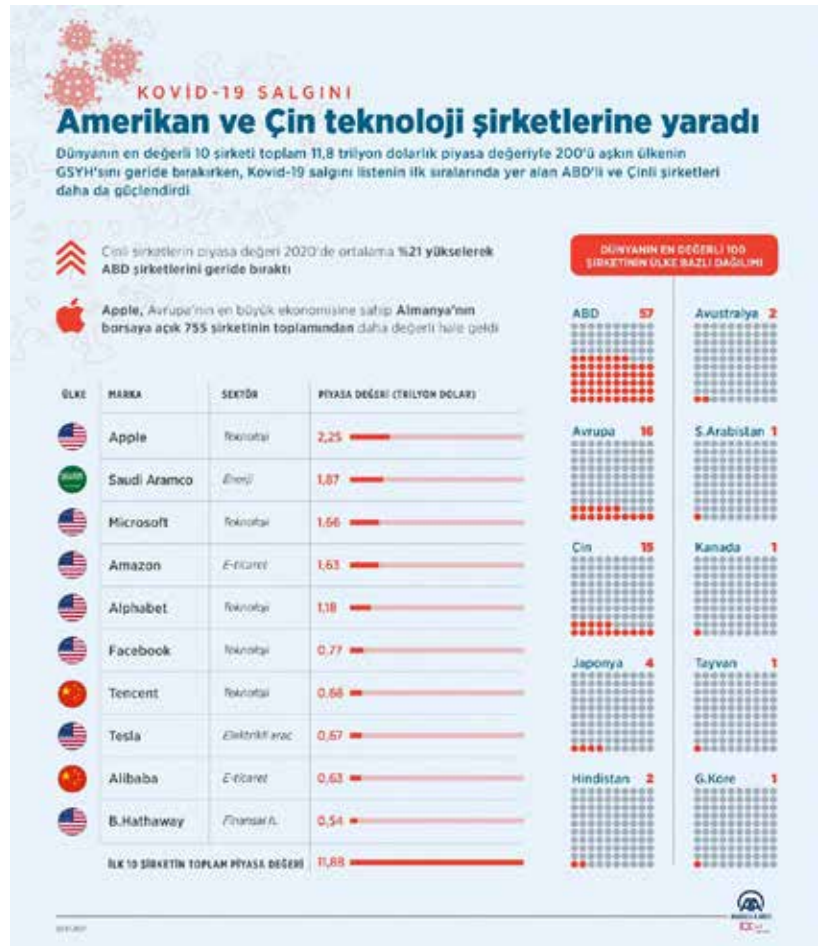
Facebook tarafından kurulan ve 27 üye firmadan oluşan, yeni bir sanal para birimi geliştirmeyi amaçlayan Libra grubu, 2021'de sanal parasını piyasaya sürmeye hazırlanırken, yeni adının Diem (Latince gün) olacağını duyurdu. Böylece yeni para birimi de, artık Diem Doları olarak anılacak.

Ayrıca bu değişim, projenin facebook'a ait olduğundan uzaklaşmayı da sağlayacak.

Facebook Libra'yı ilk olarak Haziran 2019'da duyurmuş-

tu ve o zamanlar proje, dünya çapında kullanılabilir, gerçek bir para birimi ile desteklenen bir dijital para öngörüyordu. Ancak regülasyon otoritelerinden ve kanun koyuculardan gelen eleştiriler, Mastercard ve Visa gibi orijinal üyelerin projeden desteğini çekmesine neden olmuştu.

Yeni adıyla Diem Derneği'nin CEO'su Stuart Levey bir basın açıklamasında marka değişikliğinin proje için ne ifade ettiğini açıkladı.

KTTO Ankara Temsilciliği haber (Burcu Kayan)

Ostim Teknik Üniversitesi Strateji Dairesi Başkan Vekili Dr. Ahmet Uludağ, KTTO Ankara Temsilciliğine ziyaret gerçekleştirdi. KTTO ile Ostim Teknik Üniversitesi arasındaki olası iş birliği projeleri değerlendirildi.

Türkiye-Etiyopya Dostluk Platformu Başkanı Oğuz Atalay, KTTO Ankara Temsilciliği'ni ziyaret etti. Etiyopya ile KKTC arasında ekonomik, ticari ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesine yönelik iş birliği projeleri için görüş alışverişinde bulunuldu.

Ticaret ve Ekonomi Kulübü Genel Başkanı Mehmet Ulutaş KTTO Ankara Temsilciliğini ziyaret etti.. KKTC ekonomisi için yatırım ve işbirliği projeleri değerlendirildi

NEW BLACK
AKDENİZ®
SINCE 2008

Tadına doyamayacaksınız!

Kuzey
Kıbrıs'ın
Balık
Markası

Aldığınız her Akdeniz Ton ile siz de Kıbrıs Türk Eğitim Vakfı'na katkıda bulunun.

Sevket Hançerli Ticaret Ltd.

Kurtuluş Sok. No: 2 Yenikent, Gönyeli Lefkoşa, KKTC - Tel: 223 4855 - Faks: 223 4856 - info@shancerli.com

**TÜRK
TAPULU**
LANSMANA ÖZEL
36 AY
FAİZSİZ

CASA

Oliva

SİZİN HİKAYENİZ ŞİMDİ BAŞLIYOR
DOĞA İLE DOST, DOĞA İLE BÜTÜN

Her detayı incelikle düşünülerek tasarlanmış, toplamda 14 villadan oluşan Casa Oliva, doğal ve yalın dış cephe görünümü, modern estetik tarzı ile zeytin ağaçlarıyla çevrelenmiş bir arazide yer alıyor.

Kapınızdan çıktığınız anda yeni kesilmiş çimlerin kokusunu hissetmek, kuş sesleri ile güne merhaba demek, yoğun bir günün ardından bahçenizde oturup tertemiz dağ esintisini yüzünüzde hissetmek.

Doğayı evinize taşıyan tasarımlarla, dokunduğunuz her köşede dinginliği ve huzuru yeniden keşfedeceğiniz Casa Oliva'da yeni bir hayat sizleri bekliyor.

 ÖZYALÇIN
CONSTRUCTION

 ozyalcinconstruction

 ozyalcinconstruction_

 0392 650 2900 | 0548 850 2900

 sales@ozyalcinconstruction.com

www.ozyalcinconstruction.com

KUZZEY KIBRIS

doğa kültür tarih

Neyin peşinde olursanız olun,
onu Kuzey Kıbrıs'ta

bulacaksınız!

OKUT VE
KEŞFET
**visit
Ncy
.COM**

İşletimsel sağlık, güvenlik ve hijyen protokolleri Kuzey Kıbrıs genelinde uygulanmaktadır.

#visitncy #guvendekal

Shopyard Famagusta Ltd.
/ Mağusa Tersanesi Her
Türlü Deniz Aracı ve
Gemi Bakım Onarımı İle
Yeni Gemi İnşaatı
Faaliyetleri Yanında
Ülkemizde Ağır İş
Makinelerinin Tamir
İşlerinde Sertifikalı
Personellerimizle
Halkımıza Hizmet
Sunmaktan Gurur Duyar.

- > Her Türlü Deniz Malzemeleri ve Boya Tedariği
- > Kuyu Kazma Makinaları Kaynak ve Tadilatları
- > Liman, Mendirek, İskele ve Kıyı Yapıları İnşaatları
- > Kaynak İşleri
- > CNC Kesim Plazma (3mm – 35mm sac)
- > Sanayi Tipi Torna (Çapı 80cm, Boy 6m Kızak Üzerinde
Çap 115cm, Ara parça söküldüğünde çap 155cm)
- > 450 Ton Kapasiteli Pres Makinesi
- > Büyük ve Orta Boy Sanayi Tipi Silindirler

Daha fazla bilgi için bize ulaşın:

info@shopyardcyprus.com / repair@shopyardcyprus.com / Tel: +90 392 365 30 55

Liman İçi PK6, Gazimağusa Tersanesi, G.Mağusa, K.K.T.C

Sahibi:
Kıbrıs Türk Ticaret
Odası (a)
Turgay DENİZ

Genel Yayın Yönetmeni
Deniz GÜRGÖZE

**KTTO Haber ve Yazı İşleri
Müdürü**
Gizem Y. DAVULCU

KTTO Yayın Danışmanı
Omaç CİN (YK Üyesi)

KTTO Editör
Gözde ÖZ

Reklam,Pazarlama ve İletişim
Növbet GÜRTAY

Grafik Tasarım
Nazire BÜYÜKOĞLU

Reklam Tasarımı
Safiye ÖZYÜREKLİLER

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Merkez İletişim

Adres: 90 Bedrettin Demirel Caddesi Lefkoşa
Tel: +90 (392) 228 37 60, +90(392) 228 36 45
Fax: +90 (392) 227 07 82
E-Posta: ktto@ktto.net

Mesarya Ajans İletişim

Adres:1.Sok.No:41, Taşköy
Tel: 0 392 225 65 95 - 0548 855 00 41

E-mail: mesarya.ajans@gmail.com Baskı: Comment Grafik - Matbaacılık